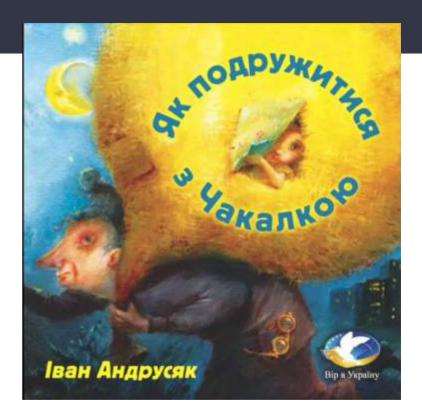
Розділ. Літературні казки. П'єса-казка. Байки

Іван Андрусяк «Як подружитися з Чакалкою». Повторення поняття «чарівна казка».

Дата: 26.02.2024

Клас: 3-А

Урок: читання

Вчитель: Юшко А.А.

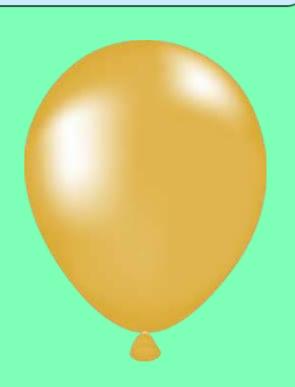
Мета. зацікавити учнів життєвим і творчим шляхом сучасного письменника, автора багатьох книг для дітей Івана Андрусяка; розвивати навики виразного читання п'єс, виявити ідейно-тематичну спрямованість твору, особливості назви; розвивати вміння толерантно і аргументовано доводити свою думку, відстоювати власну позицію; прищеплювати інтерес до пізнання нового, виховувати прагнення до самовдосконалення, самореалізації в ім'я добра.

Пам'ятайте, милі діти, І хлоп'ята, і дівчата! Щоби успіх у навчанні мати, Треба гарно всім читати! Артикуляційна вправа «Повітряна кулька». Надути щоки повітрям, потім втягнути їх. Рахунок 1-2.

Щоки, мов кульку, Старанно надули, Здулася кулька Щоки втягнули.

Артикуляційна вправа «Годинничок». Відкрити рота. Висунути язик і рухати ним вліво — вправо. Стежити за тим, щоб язик не облизував губи. Рахунок 1-2.

Тік-так, так-тік — Наче маятник, язик.

Артикуляційна вправа «Чашечка». Відкрити рота, покласти широкий язик на розслаблену нижню губу, Згорнути бокові краї язика у формі чашки. Утримувати протягом 5-10 с.

Загорнути краї язика— Вийшла чашечка. Чудова яка!

СКОРОМОВКА

Крокодил до крокодила

Приплива просити мила,

Бо набридло крокодилу Умиватися без мила.

Знайомство з Іваном Андрусяком

https://www.yc utube.com/wat ch?v=HfY5pJTQ -dQ

«Стефа і її Чакалка» належить до найпопулярніших творів сучасної української літератури для дітей. У повісті автор використовує образ Чакалки - казкової істоти, якою на Слобожанщині в давнину батьки лякали своїх неслухняних дітей: мовляв, та прийде вночі, забере таку дитину в мішок і понесе в темний ліс. Саме так і стається з героями повісті, які втрапляють у казкову «школу чакалок і бабаїв», де їм дозволено робити все, що заманеться. Письменник описує ці сцени з гумором, проте головну увагу концентрує на дитячій психології, наголошуючи на тому, що добро і любов перемагають неодмінно, й завдяки їм дитина може перевиховати казкове страшидло.

Щоденні 5. Слухання. Іван Андрусяк «Як подружитися з Чакалкою»

https://www

https://www.youtube.com/watch?v=Y3pTzYhgKAo

Щоденні 5. Слухання. Іван Андрусяк «Як подружитися з Чакалкою»

Назва	
Автор	
Ілюстрації	
Країна	
Мова	
Серія	
Жанр	
Герої	

Щоденні 5. Слухання. Іван Андрусяк «Як подружитися з Чакалкою»

- -Назвіть головну героїню повісті.
- -Що ви дізналися про її сім'ю?
- -Чого боїться весела та кмітлива дівчинка Стефа?
- -Чому, на вашу думку, Стефа так любить тата?
- -Хто така Чакалка? Як вона виховує дітей?
- -Чим закінчились педагогічні дії Чакалки?
- -Чому навчає нас ця повістина?
- -Визначте тему та ідею твору.

Всім.pptx Нова українська школа Сьогодні 21/02/24

Фізкультхвилинка.

Як подружитися з Чакалкою

(мізансцена з п'єси для дитячого театру)

дійові особи

Хрущ — травневий жук. Страшненький, але добрий. Вилетів із вірша. Можливо, колись був Антоничем¹, а тепер знову живе на вишнях.

Стефа — татова мазунка, мамине золотко, капосна вереда. Одне слово, наймолодша дитина в сім'ї. Весела, кмітлива, але балувана. Ходить у старшу групу дитсадка.

Чакалка — казкове страшидло, родичка Бабая. Кандидат педагогічних наук.

Ірця — трохи плаксива дівчинка з неповної сім'ї. Ходить зі Стефою в садочок.

Сіяр — хлопчик з родини афганських емігрантів. Добрий розбишака, Теж ходить зі Стефою в садочок.

Орина — дівчинка-розбишака, школярка.

Сестричка - старша сестричка Стефи, школярка.

Голос тата.

Голос мами.

....

Короткий зміст першої та початку другої дії

Вечір удома. Батьки зайняті своїми справами, Сестричка вчить напам'ять вірш Богдана-Ігоря Антонича, який їй задали в школі:

Антонич був хрущем і жив колись на вишнях, На вишнях тих, які оспівував Шевченко. А Стефа нудиться і тому заважає Сестричці вчитися вимагає, щоб та з нею погралася. Урешті сестрички голосно сваряться, навіть до бійки між ними доходить, і ображена Стефа відтак засинає, зневаживши попередження батьків про те, що вночі таку неслухняну дитину може забрати страшна Чакалка.

А Чакалка й справді приходить уночі й забирає у величезний звуконепроникний мішок не лише Стефу, а й її друзів із садочка Ірцю й Сіяра та школярку-розбишаку Орину. Несе вона їх далеко за місто, у темний ліс, посеред якого в давно покинутому людьми селі збереглася стара школа. У тій школі й мешкає Чакалка — кандидат педагогічних наук.

Прокинувшись зранку в мішку, діти користаються тим, що втомлена Чакалка спить, і вирішують утікати. Однак вони не знають дороги і не вміють орієнтуватися в лісі, тому блукають та зазнають низки веселих пригод, — і врешті Чакалка їх знаходить і повертає назад до школи.

Тим часом Сестричка, виявивши, що Стефу викрали, дуже хвилюється і вимагає в батьків негайно викликати поліцію, наздогнати Чакалку і повернути малу вереду додому. Проте батьки пояснюють їй, що поліція тут не допоможе, бо Чакалка — казкова героїня, а отже, й перемогти її можливо лише по-казковому. І тоді Сестричка посилає Стефі на допомогу Хруща з Антоничевого вірша.

ДІЯ ДРУГА

Спена 4

Клас Чакалчиної школи. Парти, дошка, вчительський стіл.

На партах купами навалено різноманітні штучні наїдки й напої: сухарики, чіпси, шоколадні батончики, газована вода у пластикових пляшках.

Богдан-Ігор Антонич — український поет (1909–1937). Один із його віршів починається рядком: «Антонич був хрущем і жив колись на вишнях...».

Орина, Сіяр, Ірця і Стефа все це з великим апетитом поїдають.

ОРИНА (з повним ротом, періодично запиваючи газованою водою просто з пляшки): Дива та й годі! Оце так обід! Сухарики, чіпси, кола, батончики «Віспа»... Саме те, що я найдужче люблю! І те, що батьки дозволяють хіба зрідка і з великою неохотою. Чакалка, виявляється, молодець!

ІРЦЯ: Ти обе-е-лезно! Віспа — се така дитяся хволо-о-ба...

ОРИНА: Ага! Є ще кашлюк, кір і скарлатина. Краса! І всі — шоколадні батончики. Ням-ням! Наїмося і похворіємо Чакалці на зло. Ми будемо лежати і балуватись, а Чакалку вхопить інфаркт!

СІЯР: А що таке цей... ін-факт?

ОРИНА: Хвороба така.

СІЯР: Ні, це недобре. Тоді і ми захворіємо, і Чакалка захворіє. І ніякої від цього не буде користі. Не школа, а лазарет.

СТЕФА: Якщо ми захворіємо, то балуватися не будемо. Тоді не хочеться балуватися. Але їсти все одно хочеться...

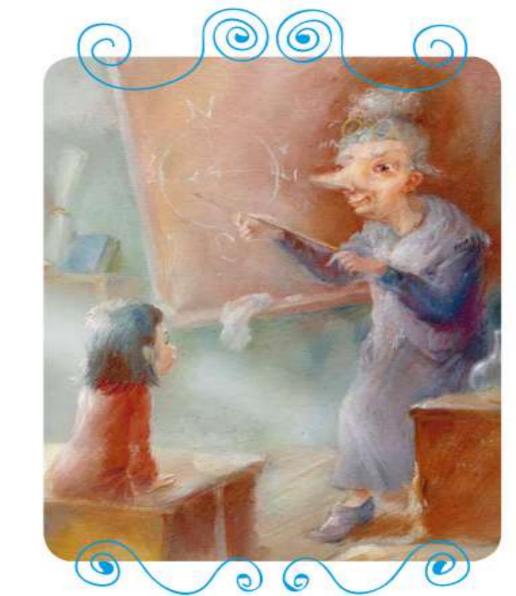
Заходить Чакалка.

ЧАКАЛКА: Наїлися? Тепер усі за парти! Починаємо перший урок!

Діти принишкли й неохоче сідають за парти.

Лише Сіяр сідає не за парту, а на парту, демонстративно повертається до Чакалки спиною і звішує ноги на стілець.

ЧАКАЛКА (дещо розгублено): Ні, Сіяре, ти не на парту, а за парту сідай!

Сіяр із неохотою сідає на стілець, але ноги, схрестивши, виставляє на парту — як американець.

Чакалка ще дужче розгублена, але тоді все ж опановує себе й вирішує не звертати уваги. Вона стає перед класною дошкою, складає руки на грудях, глибоко вдихає і — урочисто починає:

ЧАКАЛКА: Ану, розкажіть мені, як ви втікали!

Діти дивляться на неї з подивом. У класі зависає гнітюча тиша. Навіть Сіяр забирає ноги з парти...

ОРИНА: Тікали, то й тікали! Вам що до того? ЧАКАЛКА (хитренько примружившись): А ви все ж роз-

СІЯР (люто блиснувши оченятами): Прямо тікали! Усе прямо і прямо! А вийшло криво...

ЧАКАЛКА: Звісно, що так. Але на що ви орієнтувалися, щоб було прямо?

СІЯР: На око!

кажіть.

ЧАКАЛКА: Зрозуміло.

СІЯР (сердито): Що вам зрозуміло?! Знущаєтеся, що перший раз не вийшло? Не хвилюйтеся: вийде другий, а ні то третій, четвертий... Ми все одно втечемо! Все одно!

ЧАКАЛКА: А не втечете! Не втечете, бо не захочете! IPUЯ (хлипаючи): Захо-о-осемо-о-о...

ЧАКАЛКА: Ні, не захочете, любі мої! Навіть тоді, коли знатимете, як орієнтуватися в лісі. Адже для того, щоб утекти, треба знати, куди тікати. Ви знали?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Ні-і-і. ЧАКАЛКА: А куди ж ви тікали?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Пря-а-амо...

ЧАКАЛКА: А треба тікати не просто прямо, а в якомусь певному напрямку, в якусь сторону світу. Сторін світу є чотири: північ, південь, захід і схід. Ви про це чули?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Чу-ули...

ЧАКАЛКА: Щоб визначити, куди йти, найкраще орієнтуватися за компасом. Ви маєте компас?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Ні-і-і...

ЧАКАЛКА: Ото ж бо! Але це не страшно. Бо коли немає компаса, можна орієнтуватися за зірками. Ви бачили зірки, коли йшли?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Ні-і-і...

ЧАКАЛКА: Звісно. Бо був день, а зірки видно лише вночі. Але і вдень теж можна орієнтуватися. Скажімо, за сонцем. Звідки вставало сонце?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором, показуючи): Зві-і-ідти.

ЧАКАЛКА: Правильно. Щоб орієнтуватися за сонцем, треба стати так, аби вранішнє сонце було вам по праву руку. Тоді обличчям ви стоятимете на північ, праворуч буде схід, ліворуч — захід, а за спиною — південь. А ще можна орієнтуватися за деревами. На стовбурах старих дерев часто росте мох — бачили?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Ба-а-ачили...

ЧАКАЛКА: Отож найгустіше він росте саме з північного боку. А ще...

ОРИНА: Тю! Маєш тобі! Я гадала, що потраплю в справжню пригоду, а потрапила в банальну школу!

Орина сердито блимає окулярами й ображено випинає груди, де красується на футболці напис: «Школа не вовк, у ліс не втече».

Діти сміються.

СТЕФА: Пані Чакалко, а навіщо ви нам усе це розказусте? Хочете, щоб ми таки втекли? Тоді просто виведіть нас звідси - та й по всьому.

ЧАКАЛКА: Ні, я не хочу, щоб ви втекли. І оповідаю це тому, що певна: дізнавшись, навіщо ви тут, ніхто з вас нікуди тікати не захоче!

ОРИНА: А... чому?

ЧАКАЛКА: Ви ж неслухняні, правда?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Пра-а-авда!

ЧАКАЛКА: Ось! А чому Чакалка забирає саме неслухняних дітей — ви ніколи над цим не задумувалися?

ІРЦЯ: Сцьоб злобити слухияними...

ЧАКАЛКА (обурено фиркнувши): Ото ще! Ні, слухняні діти мені й близько не потрібні. Слухняні діти потрібні їхнім батькам. А мені потрібні саме вередуни, розбишаки, пустуни... Знасте навішо?

СІЯР, ІРЦЯ і ОРИНА (хором): Наві-і-іщо?

ЧАКАЛКА: Бо лише з таких дітей можуть вирости справжні Чакалки і Бабаї! Треба лише їм трішечки допомогти. Тому ми їх і забираємо вночі від батьків. Батькам такі діти все одно не потрібні - з ними лише клопіт, морока. I ми, Чакалки і Бабаї, робимо дуже добру справу — позбавляємо батьків від таких дітей! Ми забираємо їх у спеціальні школи і виховуємо так, щоб вони виявляли й розвивали усі свої шкодницькі здібності. І діти ніколи не тікають із чакалячих і бабаячих шкіл, бо тут їм дозволено все те, що заборонено вдома. Хлопчики можуть майструвати рогатки й плювачки, стріляти з них у що заманеться, дерти пташині гнізда, смикати дівчаток за коси, мучити тварин, навіть справжню зброю їм дозволяється мати! А дівчатка можуть скільки завгодно користуватися косметикою, фарбувати волосся, вдягати, що заманеться, кусати й дряпати одна одну, битися з хлопчиками. Тут можна хоч цілу ніч дивитися

телевізор, навіть усі дорослі програми. І в інтернеті длубатися, й у комп'ютерні ігри грати скільки влізе. Тут можна все! I їсти можна те, що вам забороняють удома. І пити. І спати, де вам захочеться, - або не спати взагалі. І зуби не чистити. I ноги хоч місяць не мити. І що завгодно... Тому неслухняні діти звідси не тікають ніколи! Я ось іще кілька разів сходжу до міста і принесу новачків до вашої компанії, - а тоді й почнемо навчатися по-справжньому...

I Чакалка заводить свою пісеньку

ЧАКАЛКА:

А де тут неслухняні дітлахи?

Хи-хи!

Я нагадаю їм усі страхи!

Хи-хи!

Всіх заберу - хоч ноша і тяжка до звуконепроникного мішка.

А хто це тут не слухає батьків? Xi-xi!

Хто манну кашу їсти не хотів?

Xi-xi!

Всіх заберу - хоч ноша і тяжка до звуконепроникного мішка.

А хто облаяв брата чи сестру? Bepy!

Кому комп'ютер заміняє гру? Беру!

Усіх беру — хоч ноша і тяжка до звуконепроникного мішка.

Хто мамі помагати не хотів?

Xe-xe!

Хто з друзями не гра без копняків?

Oro!

Всіх заберу - хоч ноша і тяжка до звуконепроникного мішка.

Хто мультики дивився б хоч до сну -HV-HV! -

а книжечки боїться як вогню?

Ой, ну!

Всіх заберу - хоч ноша і тяжка до звуконепроникного мішка.

Я добре знаю капості свої!

Ere ж!

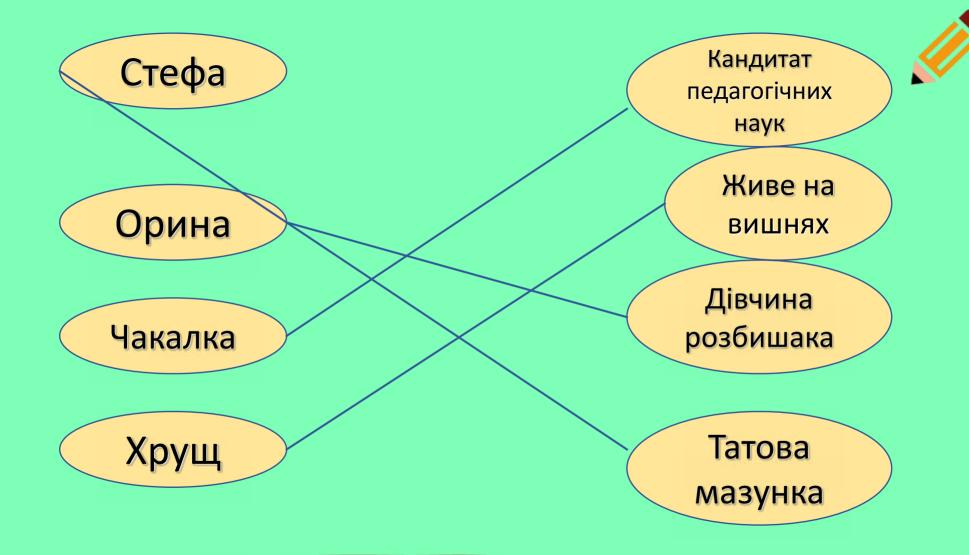
З вас чакалки ростуть і бабаї!

Гурра!

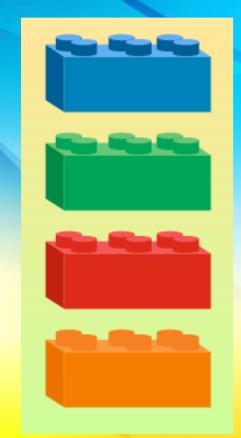
Я кожному - хоч ноша це й тяжка дам звуконепроникного мішка!

Співаючи, Чакалка виходить у зал і витанцьовує між рядами, намагаючись залучити до свого танцю охочих глядачів.

Виходить у кінці залу.

Висловлюємося за змістом прочитаного Твердження. Чакалка була страшною істотою?

- Я вважаю, що...

- Тому, що...

- Я можу довести це на прикладі...

- Виходячи з цього, я роблю висновок про те, що...

Ох-чудодія»,
«Ромашка», «Казка
про царя Салтана»

Про тварин

Чарівні

Фантастицні

Талтежать
прозова

прозова

Талтежать
прозова

Прозова

Жанр та вид
літератури

Брати Грімм

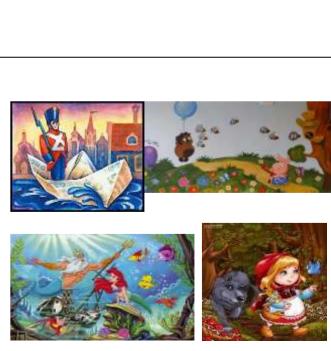
Всеволод Нестайко

Шарль Перро

Належать

Фантастичні персонажі, тварини, чарівні речі, чарівні перетворення, «чарівні помічники»

«Попелюшка», «Про

Віршована або

Пояснення домашнього завдання.

Хрестоматія с.20-28. Прочитайте сцену 4 та пройдіть тестування

https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=4062802

Відео або аудіозвіт читання та скрин надсилай на освітню платформу Human або ел. пошту

allayushko123@gmail.com

Успішного навчання!

